

ЗОРЯ ГАЛІШКА.

Ч. 60.

ЛЬВÓВЪ. СУБОТА

дня 16/28 Липця 1849.

Выходитъ що Середы и Суботы. Цѣна для одбирающихъ въ Редакції: чверть-
рочна 1 рень. 15 кр. ср.; полрочна 2 рень. 30 кр. ср.; черезъ почты: чверть-
рочна 1 рень. 35 кр. ср.; польрочна 3 рень. 10 кр. срб.

Внесеніе Ч. Трещаковскаго зъ 8/20 с. м.

Такъ великое дѣло, такъ єсть дѣмъ народный, потребнѣ величаго также застаниованіемъ са: дла того предъ остатишишь внесеніемъ въ тѣмъ взглаждѣ, прошв най ти волно бude въ короткости де що до лѣпшого вышеніемъ той рѣчи предложити.

Дѣмъ народный маєтъ быти таковыи за-
кладъ, тѣтъ въ головномъ мѣстѣ Львовѣ,
де вѣво, що добра и славы рѣского народа и
поднесенія бро народности са тѣчить, маєтъ
тако во средоточїю сокровищни и вѣдѣ-
ти также до народа произходить. До того
чеслено єсть найсампередъ салю ради вели-
кв съ галеріами, котрабы такъ дла Рады
Головиной, тако тимчасово на зреаніе, ре-
абты, касино также на обрады соймовыи
призначена вѣла.

Таковая сала єсть найбльше потребна,
понеже зреаніе, редкты разны велики про-
цента несли, котори зновъ на даши потреб-
ны созданія и розширеніа такого дѣла
призначити можно. Що касаетя зреаніа,
то знайдуть са зъ початку любовники, ко-
тори одного до того дѣла са возможть. Тое
зреаніе ще тѣю ползвѣ вѣдетъ мало, що кро-
мѣ доходу грошового причинити найбльше

до обваженія народности, котра во Львовѣ и въ окрѣзѣ Львовскому и дрвніхъ мѣ-
стахъ доси такъ дже притадлена вѣла;
ко скажеть, какиже голосы тѣтъ во Львовѣ са обзываютъ? — Зреаніе вѣднть так-
же и художества, естетикѣ, нравибѣ, раз-
жене на Рѣннахъ тѣю патъвѣковимъ тѣгѣ,
котра мѣ не позвалла доси скободно на-
вѣтъ и гадати. — Драматбрїа обвднть пи-
сателей, историковъ, музикъ народнѣ и пр.
зъ чого выходигъ, же зреаніе до найпер-
шихъ потребъ числанти принадлежитъ. — Що
касаетя доходу, то тое и о гостиннци,
каварнї, о склепахъ, пивницахъ и пр. так-
же розмѣтнца має. — Доходы зъ тѣхъ то
помантихъ вешней при добромъ слачаш
можуть наль вѣльше тѣмачий гроша на рѣкъ
принести. Що касаетя матици, то въ Бол-
ѣ надѣа, же и она такъ са показвѣ такъ
зросте, же потомъ за помѣщеніе платити и
наши доходы помнажати вѣде. —

Мой Панове! коли товлю о доходахъ, то
не розбѣю тѣю рѣчу никакше, такъ только
такъ, бы тїи исключно на жадни, но на
народнї потребы побирани вѣли. — Показвѣ-
та велика потреба дла народа такого дѣла
доходу, дебы вѣднй оутапитованій хлопцѣ

тѣтъ притѣлокъ маючій, всакого проясненія и художества обучовать сѧ могли.

Коли о таковомъ заводѣ мовлю, то не гадаю зъ того заводѣ изключно только фундашъ на подпиранье правниковъ зробити.

Ахъ мой Панове! та то поти наші хлопцѣ вѣли Рѣчинами, поки права не покинули. Такъ ино право скончили, жаль ти тѣ мовити, но такъ есть, же по большей части и Рѣчинами перестали бѣти. Знаємо бо вѣмъ много, котрымъ рѣкіи ребра, чужимъ малосомъ грѣбо поросли; для того не ма жадної Гваранції, жевы они народови сѧ потомъ выхвачили. — Исклучный таковыи заводъ, тѣгбы нась дѣже обманнити. И гадаю иѣцъ бѣльше, такъ только тоб, абы оутылантований рѣкіи дѣти, сироты, во юношествѣ тѣгъ притѣлокъ, а во венародныхъ закладахъ обученіе могли мати. Таланта великии сами себѣ радѣ дадуть, а маліи намъ безъ того хбсна не прнисетъ. Тыль спо собомъ вѣкъ отрасли оумѣтностей и художествъ своихъ любовниковъ знати зможуть. Формальни зась Семинарію завести иѣцъ ти въ состояніи теперь, великихъ то фундашовъ на тоб треба; а оучреждити два або три стипендія, то мало що значитъ, талантъ самъ себѣ путь справить; во юношествѣ только помочи потребуетъ. И сестаратиамъ о коррепетиторовѣ и пр. не есть то потребъ, бо таланта того не потребуютъ. Славіи зась таланта мы подперати не видимо потребы: доесть вѣдетъ, если надъ ними таковыи честныи чоловѣкъ, що какастся порядку и нравственности дозоръ мати и до обужденія рѣкіи народности причинати сѧ вѣдетъ. За славыши талантами хлопцѣвъ заразъ до ремесла оумѣщати подобаетъ.

Тыль способомъ десталибы мы и добрыхъ учителей, котрии тако наѣнники добре наѣши по рѣкѣмъ краю по тѣмъ розѣвали.

Мой Панове! здастся же дѣмъ народный въ малыи завазокъ, та зась виджѣ въ нѣмъ дереко велике, котре многочисленніи овощи

родити, и Рѣчиновъ ими обдарити вѣдетъ. Иакъ вѣсти во всѣхъ сторонахъ краю та дѣдатъ, то гадка тамъ великую симпатію въ народѣ знаходитъ.

Мой Панове! есть то дѣже велика, а зъ другомъ стороны зновѣ до исполненія очень легка рѣчь. Мѣрквите нась въ 3. милюны въ Австроїи, такъ кажда дѣсть крайцарь на рѣкѣ, то оучинитъ тоб за 10. лѣтъ сѣмть 500000 зр. ср. а за тое вѣде вже дѣмъ народный.

Марный крайцарь! колко же то иѣцъ мы на марніи рѣчи не выдаємо.

Чиню теды вѣнчосокъ, ба ви Пр. Предѣдателѣ и ты Честна Рада, которая за добромъ рѣкіого народа и житѣ поставити готова, которая безкористно ба еще зъ власновѣ шкодовъ надъ добромъ рѣкіимъ промышляємъ, визначили выдѣль, котріи по

1) Тѣю рѣчу пѣдъ обрадѣ взмѣвъ.

2) Во соединеніе пѣдъ именемъ „Соединенія дома народного“ сѧ оустановивъ.

3) До того соединенія также знаменіи и художніи тѣжай, хотѣбы и до нашои Рады и народа не належали, себѣ пріобрѣвъ.

4) Оутставы соединенія выробилъ.

5) Тѣи оутставы, если треба, правительство потверждженія предложивъ.

6) Понеже тоб соединеніе иѣцъ правительство вреднаго въ себѣ не замыкаеть, сѧдѣтвенно потверждение пѣвно полчить, найже сѧ заразъ одозвою до народа рѣкіого тако по

7) до народовъ европейскихъ во тѣмъ взглѣдѣ замѣтъ.

Мой Панове! Ахъ же ви сѧмъ дочекали тон хвилѣ, ви сѧмъ взрѣли, щобы тѣсто рѣкѣ Льковѣ, котре доси и знакъ рѣкіого на себѣ не носило, навѣтъ тѣзерныхъ написѣвъ рѣкіихъ тѣтъ не видно, черезъ такъ краснини и оказалый рѣкіонародный заводъ разъ вже рѣкій видъ на себѣ приврало. — Гей брати!

Часъ летитъ не стонть, лѣта, годины именуютъ, мы на здѣ са лишили, бо всѣ насы выпереднаи, — а нѣжъ даѣшь за тачки тай за кельню — а нѣжъ даѣшь прикладаймо нашій рѣки до ровоты — бы воросло дѣло честне, дѣло красне, шовы вѣло въ вѣчнѣ памятъ рѣской славы.

Уломокъ зъ повѣсти народнои: Скитъ Манявскій” и пр.

(Продолженіе.)

„Котровъ дорожекъ, тѣда намъ ступати?
„Сами не знаемъ! — Тебѣ Богъ спровадивъ,
„Шовысь намъ зъ ласки жичливо порадивъ!
„При тѣмъ та сѣбѣ ще тебѣ спышати,
„Ци не ма влизъко где сѣхонъ хаты —
„Гдѣбы моглисѧмъ нѣкѣ перепати!
„Бо тамъ зъ поза горъ чорна хмарा сѣне,
„И незабавкомъ певно тѣча люне!

Рыбакъ на тебѣ оустѣхнѣвъ са мило:
Оуста примилилъ, и лице и очи:
Зъ оустъ словцѣ кажде, — нѣбы съ тедомъ
пинаю,

Очка свѣтили, такъ зорнички ночи;
На лицѣ образъ милости — покоры,
И зложивъ рѣки побожно на грды;
Гадав — бысъ певно, що дрѣгій Архорій
Хоче ипъ радовъ оуменшити тѣды!
„Щастіе то Ваше! — щосьто са здѣвали!
„И я вашъ рѣвный; такъ бы, слѣжъ Богъ,
„Емъ са молю, — съ нимъ часъ подѣ-
ляю, —

„И зношъ тѣды, вено дамъ єго хвалы,
„И поживлены въ працѣ рѣкъ шѣкаю! —
„И чимъ са госталь приладжити тогъ,
„Дамъ вамъ притѣлокъ — бысъте переспали,
„Задѣра покажъ до задрою дорогѣ!
„И на покѣтѣ за давній провини,
„Жїю лѣтъ много, — посередъ пустини:
„Маю зъ камѣна же же лѣсомъ хаткѣ:
„Сѣха и чиста, хотъ трохи оукога;

Нашій вѣшки поблагословиша твою хвалю,
въ котрой мы камень угольный для рѣской
славы заложимо. — Но такъ звычай теперь
есть, що кладутъ напини и монеты, мы чер-
вено рѣкѣ исторію сочинѣмъ и твою тамъ
положимъ; бы по вѣкахъ вѣшки знали, що
то мы тѣтъ дознавали.

ВСЯЧИНА.

„Прѣг҃цѣ таїкого нема недостаткѣ,
„Проста до нихъ и сѣха дорога!
„Знайдѣ сѣхара, — щобъ васъ поживити,
„И садовини, — при тѣмъ тедѣ кришкѣ,
„Сѣхонъ рыбы, — съ сѣшениновъ вишкѣ,
„И стѣденой воды са напити! —
„Хотъ мою пѣнѣ и оукогъ стравѣ
„Вамъ незаправлю, — имберомъ и перцемъ;
„Хотъ тхомъ покрити камѣнію лавѣ,
„Вамъ не застелю богатымъ коверцемъ;
„Изъ, — же знаю вашъ сватѣ справѣ,
„Прїимѣ васъ циримъ, — и охочимъ серцемъ!
„Ходѣтъ за мною, — поетѣпайте сїло!
„Доки сѣре, — ще са не стемнѣло!
„Хмары надъ нами, — и дождѣ рясный
скропитъ:

„И тѣй, тѣй пѣтъма, — такъ за очи вхо-
пить!”

Ци може коли, — дѣлъ родной ненѣки,
Бѣланъ дига миогти дознати? —
Ци може коли братъ, — братъ родненѣкій
Щиркышъ ради въ потревѣ подати?
Такъ совѣ гоїтѣ иадчи гадали,
И за рыбакомъ шивко поетѣпали!

Вже са стемнѣло, — а хмари са перли
И чимъ разъ близше надъ ними оувисли, —
Тѣжъ силныши вихромъ заштѣли горы,
Іикъ павчина облаки са дерли.
Бздовжъ и поперекъ рѣкеными огнеть банили,
Пердна громомъ задѣдили горы; —
Однили гомонъ береги и скалы, —
Рвали са зъ тѣстца, камѣна и пыты,
Дѣры, и зворы тажко застогнали, —

Нѣбы вже хоче скѣтъ сѧ завалити!
Люнда тѣча, — такъ зъ коновки цѣдитъ!
Нѣма сѣхого рѣбца оу рѣвашки, —
Темрѣва! — око ни на падѣ не видитъ,
Яни зорнички, — ни рыбака хатки!
Лишь огнь въ хмарѣ, — то блісне, —
то лісне, —
По тѣмъ зновъ пѣтьма: — анѣ въ писокъ дан!
Инокамъ скѣчно, — кровь даъ дроши гдісне,
А рыбакъ съ вѣтромъ, — стѣпай, —
тай стѣпай!

Ешь вѣбо рѣбно! — Я гоетѣ по грѣдѣ,
По тѣлькихъ знохъ, зъ довгои дороги
По пытахъ, скалахъ, — каменю и грѣдѣ,
По пнахъ и коруахъ, стовчугъ вой ноги!
Сѣчутъ зѣбами зъ стѣдени дрежатъ.
Бо тѣча лѣс сѧ и шарбга вѣе!

23. и 14. с. м. настѣпивъ бандъ Блажичъ
подъ Гедѣшъ на перекажиѣ силъ Маджѣвъ
съ великимъ судальствомъ, але стративши
700 т. салыхъ субитыхъ и задавши непрѣ-
ятелеви далеко большъ стратѣ, отверидаша
изъ Бачки на югъ въ Сирмию и становъ въ
Рѣмѣ головнымъ становъ; але Петроварадинъ
отъ сирмикой стороны пантрѣвати
не переставъ. Такъ вымѣгъ себѣ Бенѣ пер-
ѣдѣа чрезъ Франценеканалъ до Петроварадина.

Зъ Боснїи 8. Липца. Непокон въ Бо-
снїи стаютса грозными. Боснане почвали гла-
боко крица новыхъ наложныхъ данинъ. Па-
шове *) порадивши сѧ оу везира **) въ Тра-
винкѣ наложили нову данину: а именно
каждый Трокъ тас десятинѣ всакого сво-
го дохода тако گربитовѣ до касса держа-

*) Воини и цивильнѣ начальники окрѣбѣвъ.

**) Воини и цивильнѣ начальники области
Биони, окрѣбѣвъ того одного черкоица домо-
вого, а подданнїи ще третинѣ своего дохода
своимъ панамъ отдавати. Таке нове газ-

Ради — ви стати, — а претциѣ вѣжать,
Икась обмана въ передѣ ихъ тѣчье! —
А онъ замыкае, — яни сѧ оглане,
Черезъ прѣсть — берегъ, — склизю, — ци
потокомъ:
Въ водѣ не плюсне, — до гори не стане,
Нѣбы по столѣ, — рѣвнымъ сѣне крокомъ!
На вскѣзъ промокли, — прозавали Иноки,
Хѣли просити, — що бы зѣбальнивъ кроки;
Але имъ въ грѣдехъ — дѣхъ, — голосъ
и первое слово на оустахъ заѣтерло!
Я въ такѣ пѣтьма, — и вѣрю страшилъ:
Хоть швидко вѣгли, — о позднѣй вѣтери
Рыбакъ завелъ ихъ на берегъ подъ кливъ,
И попровадивъ прости — въ брѣннѣ двери!

(Продовженѣе настѣпнѣ.)

довѣтко Пашовѣ не сподобали себѣ Бенѣ
не, бо доси и ничо не платили и ще за
слажебъ воиниѣ заплатѣ поверили. Насильне
выбиранье тыхъ данинъ розгорожило ихъ
такъ, же кезиръ Закадавъ воиниѣ помочи.
Отрыдавъ 12 полкѣвъ строевого войска,
3000 Арнаутовъ ѣзвицѣвъ и 6000 пѣхоты и
замышляе до крайнаго воронитись.

И Хорваты въ Тѣреччинѣ двигнѣлисѧ —
такъ читаси въ Южноглаванскіихъ Нови-
нахъ — и не хотять ни за пашовѣ, ни за
вѣзирѣвъ ани за самого Сѣлата нищо и
знati, но желаютъ самотѣхъ хоробромъ бандъ
Блажичеви пѣдатисѧ, а такъ съ нашою
южною Словеншиною тако родственники съ
роднєю подѣчилисѧ.

На засѣданїю вчераишомъ, постановила
Головна Рада наша одноголосно зъ власнаго
намѣлъ свою дѣятельность и свой засѣ-
данїй на неозначеній часъ застановити. Близ-
ше о тѣмъ въ настѣпнѹхъ Середѣ.